

שליטה ישראלית בציר פילדלפי חיונית למניעת התחמשותם של גורמי טרור ברצועה

16.07.2024 | מכון משגב | written by

עיקרי העמדה

- שליטה ישראלית בציר פילדלפי נדרשת לשם השגתן של שתיים ממטרות המלחמה: שלילת היכולות הצבאיות והשלטוניות של חמאס ומניעת הפיכתה של עזה לבסיס טרור בעתיד. ויתור על השליטה בציר יתפרש כהישג של חמאס, יאפשר לו להתחמש מחדש ויחזק את סיכוייו לשרוד ככוח השולט ברצועה בתום המלחמה. לעומת זאת, אובדן השליטה של חמאס על הציר הזה יהווה חלק משמעותי במחיר שארגון הטרור משלם על הטבח ב-7/10 וצעד חשוב נוסף בדרך להכרעתו. זהו מסר גם לחיזבאללה.
- שליטה ישראלית בציר פילדלפי חיונית למניעת התחמשותם של גורמי הטרור ברצועה עזה, ביחוד לאחר הידלדלות מלאי האמל"ח שברשותם. השתלטות צה"ל על הציר ועל מעבר רפית, מעמידה בפני מדינת ישראל הזדמנות לשלוט בצינור החמצן העיקרי של חמאס ושאר גורמי הטרור ברצועה, שדרכו עוברים לא רק נשק ואמצעי ייצור, אלא גם שליחים, מאמנים, מומחים ואמצעים ייחודיים, גם במעורבותה של איראן. זוהי הזדמנות לתקן גם את אחת החולשות היסודיות שהשפיעה על המציאות הביטחונית ששררה ברצועה עזה בשני העשורים האחרונים וליישם את העיקרון "נגן על עצמנו בעצמנו".
- תהליכי ההתעצמות וההתחמשות מתנהלים הרחק מעין הציבור, בקצב איטי ותוך כרסום זוחל בנחישותו של הגורם האוכף, הן משום מורכבות הטיפול בהם והן בשל ההסתגלות אליהם (תסמונת "הצפרדע המתבשלת"). לכך תורמת גם ההנחה שפעילות זו היא חלק מבניין הכוח של האויב שהסיכון ממנו הוא עתידי ולא מיידי. מכאן, החשיבות כי המדינה תגבש לאיומים אלה פתרונות נוקשים אשר יחזיקו מעמד לאורך זמן ולא יישחקו עם השנים.
- מכשול ואמצעים טכנולוגיים לגילוי אינם מספיקים כדי למנוע הברחות! בנוסף להם נדרשת יכולת מבצעית עצמאית וזמינה, שתוכל לפעול בשטח ולסכל את הניסיונות שיעשו. הסתמכות על גורמים בינלאומיים ומדינות אחרות, כחלופה לכך, לא הוכיחה את עצמה לאורך השנים ואין להניח כי הפעם זה יהיה שונה.
- ויתור על השליטה בציר פילדלפי, שהושגה לאחר המחיר הנורא שישראל שילמה, היא צעד כמעט בלתי הפיך. אם ישראל תיסוג ממנו ² היא תתקשה בעתיד לגייס את הלגיטימציה (מבית ומחוץ) לחזור ולשלוט בו.

6. ויתור על השליטה בציר זה והסתמכות על גורמים בינלאומיים יעמידו בעתיד את ישראל בפני לחצים לאמץ גישה דומה גם ביחס ליו"ש ולגבול המזרחי עם ירדן.

7. שליטה ישראלית בציר פילדלפי טומנת בחובה אתגרים רבים לישראל: מדיניים, משפטיים ומבצעיים. קשה לאמוד את מחיריהם של אלו ולהעמידם כנגד מחיר ויתור השליטה עליו. ברי כי עצם הנוכחות בציר מציבה את ישראל בעמדת כוח שמאפשרת לה ליצור פתרונות משופרים לאתגרים הללו. כך לדוגמה, ככל שנדרשות עבודות הנדסיות כדי לשפר את התנאים המבצעיים ולהקטין את הסיכונים לביטחון כוחות צה"ל לאורך הציר, זהו העיתוי המתאים לכך.

8. להערכתנו, עמדה נוקשה של ישראל בסוגיה זו עשויה לסייע גם בהעצמת הלחץ הפנימי בחמאס לרעיונות שיקדמו פתרון שלם לסוגיית שחרור החטופים.

נכתב ע"י מאיר בן שבת, רוני לוי (מעוז), אל"מ במיל' פרופ' גבי סיבוני, תא"ל במיל' יוסי קופרווסר, משה פוזיילוב, רוני פינס-פלדמן, אשר פרדמן, ואלי קלוטשטיין.

הסיכונים הביטחוניים והשגיא המוסרית בעסקת החטופים המוצעת

16.07.2024 | קובי מיכאל | written by
עסקת שליט אפשרה שחרור של אלף אסירים קשים, שגבו מישראל מחיר דמים כבד. ההנחה המתחייבת היא שעסקה כיום תוביל לתוצאות דומות.

שלוש האסטרטגיות העומדות בפני ישראל.

מה נכון לעשות?

16.07.2024 | יוסי קופרווסר | written by
שלוש אסטרטגיות עומדות בפני מקבלי החלטות, אך רק אחת מהן מתכתבת עם תיאום
הציפיות שבוצע עם הציבור בתחילת המלחמה. אם יש שינוי במטרות המלחמה, כדאי שתקבל
החלטה רציפה בשלושה נתיבים במקביל לא תוביל אותנו לשום מקום.

ניצחון מובהק בעזה ישפיע גם על החזית בצפון

16.07.2024 | מאיר בן שבת | written by
המחלוקת בתוך הצמרת המדינית-ביטחונית בסוגיות הקשורות למלחמה בעזה היא הזדמנות
לחזק את ביטחוננו, לא רק בצדקת המלחמה אלא גם בדרך שבה היא מבוצעת.

העסקה תאפשר לחמאס לשקם את יכולותיו הצבאיות ברצועה ולחזק את מעמדו גם ביו"ש

16.07.2024 | מאיר בן שבת | written by
חמש הדרישות שהגיעו בתגובה להאשמות של בלינקן, מלמדות על מטרותיו האסטרטגיות ליום
שאחרי.

על ישראל לגדוע את כל רעיונות 7 באוקטובר המבעבים ביו"ש

16.07.2024 | שבת בן מאיר written by

התעוזה שמפגינים לאחרונה גורמי הטרור ביו"ש מעידה על התפוגגות השפעת הגורם הראשון ועל הסתגלות לדפוסי הפעולה של צה"ל יש לשקול הגדרת משטר מיוחד, לרבות הוראות פתיחה באש ייחודיות למרחב התפר, ולגדוע כל התארגנות, גם תוך שימוש באמצעי הסיכול הממוקד.

אנחנו עומדים בפני מלחמות ארוכות

16.07.2024 | דוד מ' וינברג written by

צה"ל חייב להיות מוכן לחימה בלתי פוסקת בעשור הקרוב, מה שיצריך מנהיגות צבאית חדשה (והרבה כסף).

ישראל ניצבת בפני נקודת הכרעה

16.07.2024 | דוד מ' וינברג written by

בירושלים חייבים להשתחרר מהפרדיגמות האסטרטגיות המיושנות ומהמגבלות הדיפלומטיות הבלתי אפשריות ששלטו עד ל-7 באוקטובר וה-14 באפריל.

לא להגיד: "לא"

16.07.2024 | written by פרופ' זכי שלום | כיצד ישראל צריכה לנהוג מול היוזמה להקמת מדינת פלסטינית בגדה וברצועה.

לסגור את ערוץ הרשע אל-ג'זירה

16.07.2024 | וינברג מ' written by

רשת הטלוויזיה אל-ג'זירה, שמשרדיה בקטאר, היא אימפריית רשע. היא מאדירה את חמאס, כולל את מעשי הטבח ה"הירואיים" שלו ב-7 באוקטובר, את "ההתנגדות" המתמשכת נגד ישראל, ואת כל פעולות הטרור של כוחות הפרוקסי האיראניים נגד ישראל. הערוץ מסייע לחמאס באמצעות דיווח על תנועת כוחות צה"ל בעזה ועל ריכוז כוחות צה"ל לאורך גבול עזה. היא אף מעודדת טרור נגד ישראלים בתקופת הרמדאן הקרובה.

יש דרכים לחסום את השידורים של אל-ג'זירה מתוך גבולות ישראל ומהשטחים ואת קליטת הערוץ בישראל ובשטחים. אבל ישראל צריכה לאזור את האומץ לעשות זאת חרף מעמדה של קטאר כמתווכת בינה לבין חמאס בנושא החטופים.

בזירה הבינלאומית, כבר מזמן הגיעה השעה שגם מדינות המערב תפעלנה על מנת לכווץ את אל-ג'זירה. בסופו של דבר, הרשת מארחת את המטיפים האסלאמיים האנטישמיים הרדיקליים ביותר, שמרעילים את מוחותיהם של מיליונים נגד ישראל והמערב.

סגירת הפעילות של אל-ג'זירה בישראל באמצעות שלילת תעודות העיתונאי של הכתבים שלה נמצאת על הפרק מאז ששר התקשורת בשעתו, איוב קארה, העלה את הסוגיה ב-2017, בעקבות צעדים שנקטו ירדן, ערב הסעודית, מצרים, בחריין ואיחוד האמירויות לסגירת משרדי אל-ג'זירה וחסמת אתרי האינטרנט שלה במדינותיהן.

(מדינות אלה מהוות מטרה לחיצי הרעל של אל-ג'זירה מכיוון שהן אינן חלק מהמחנה הפרו-איראני או מהאסלאם הרדיקלי. אל-ג'זירה תמכה בקריאותיו של אוסאמה בן לאדן להפיל את המלוכה בסעודיה, בהפלת הנשיא מובארק במצרים על ידי האחים המוסלמים, במרד החות'ים בתימן, במערכה שמנהל ארגון ג'בהת א-נוסרה, שהוא שלוחה של אל-קאעידה, נגד הנשיא אסד בסוריה, ועוד).

שר התקשורת הנוכחי, שלמה קרעי, החליט לשים את עצירת ההסתה של אל-ג'זירה בראש סדר העדיפויות שלו מיומו הראשון בתפקיד. הוא פעל רבות כדי לשכנע בכך את היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה, את השב"כ, את המוסד, את משרד המשפטים ואת משרד הביטחון.

בשבוע שעבר הצביעו בקבינט הרחב בעד תקנות שתאסורנה על "פעולת שידור של ערוץ זר הפוגעת בביטחון המדינה", ועל אחת כמה וכמה בזמן המלחמה הנוכחית (שכאמור, במהלכה שידר ערוץ אל-ג'זירה מידע רגיש על פעולות צה"ל לאויבי ישראל, במקביל לתרומה הקבועה שלו לליבוי האלימות).

ניתן וצריך להרחיב את האיסור גם לערוץ אל-ערבי שבבעלות קטאר, ולערוץ אל-מיאדין המופעל על ידי חיזבאללה.

אלא שהקבינט הביטחוני וקבינט המלחמה המצומצם טרם החליטו להוציא לפועל את סגירת אל-ג'זירה, למרות השלמת כל ההתייעצויות הביטחוניות והמשפטיות הנדרשות והצבעת הממשלה בעד המהלך. כנראה קשה להרגיז את התומך המרכזי של חמאס והבעלים והמממן של אל-ג'זירה, השייח' תמים בן חמאד אל-תאני, אמיר קטאר, בימים שבהם ישראל מסתמכת עליו (בטעות לדעתי) להשגת עסקה לשחרור בני הערובה.

יגאל כרמון, בעברו יועץ לוחמה בטרור לראשי הממשלה יצחק שמיר ויצחק רבין, ומי שייסד את המכון לחקר תקשורת המזרח התיכון (ממרי), התריע זה מכבר כי אל-ג'זירה ואל-ערבי הם "ערוצים במתכונת תעמולת גבלס, שמתפקדים כמגפון למסרים הצבאיים, המבצעיים והתעמולתיים של איראן וחמאס, עם השפעה עצומה הן במישור האידאולוגי והן במישור המבצעי".

בשנת 2020 פרסם מכון המחקר של כרמון מחקר רחב היקף (עם אינדקס של למעלה מ-700 קטעי וידאו) המוכיח באופן חד-משמעי ובשורה של היבטים את הרשע של אל-ג'זירה לאורך שני עשורים של דיווח. המחקר מעלה כיצד סיקור כזה מהווה איום אסטרטגי על יציבות המזרח התיכון, ועל אינטרסים מערביים בפרט. ערוץ אל-ג'זירה הוכח כפלטפורמה לג'יהאד עולמי, לאנטישמיות ולהכחשת שואה, ולתמיכה בוטה בטרור נגד ישראל.

מכון ממרי גם עקב וחשף כיצד נראה הדיווח של אל-ג'זירה משני צידי הגבול של עזה בעימות הנוכחי, דיווח שגם מסכן את כוחות צה"ל וגם חוגג את מתקפת המגה-טרור של חמאס.

ב-7 באוקטובר, יום הטבח, חגג כתב אל-ג'זירה תאמר אלמישל את האירועים, כשכתב: "עזה מייצרת ניצחון וכבוד למולדת ולאומה שלה". אחמד מנצור, מגיש באל-ג'זירה, הפיץ סרטון שבו נראים מחבלי חמאס גוררים שני חיילים ישראלים על הקרקע, וכתב: "התמונה ההיסטורית הזו שווה לא פחות ממאות מיליארדי הדולרים שציוני העולם השקיעו בישראל בעשורים האחרונים".

בפוסט תגובה לאמירתו של הנשיא ג'ו ביידן כי חמאס "אינו מייצג את השאיפות של העם

הפלסטיני", כתבה מגישת אל-ג'זירה גאדה אואסיס: "ברצינות? האם אחינו [ביידן] עשה משאל על דעתנו בעניין?".

בחודש שעבר חשף צה"ל כי שני "עיתונאים" של אל-ג'זירה שנהרגו על ידי צה"ל בעזה היו חברים בחמאס ובג'יהאד האסלאמי הפלסטיני. לפני שבוע נחשף עוד כי כתב אל-ג'זירה בשם איסמעיל אבו עומר, שנפצע בתקיפה אווירית של ישראל ליד רפית, הוא מפקד בחמאס, וממלא תפקיד של סגן מפקד פלוגה בגדוד ח'אן יונס המזרחי של חמאס. איסמעיל אבו עומר היה בין הפולשים לישראל מעזה ב-7 באוקטובר, וצילם מתוך קיבוץ ניר עוז במהלך ההסתערות של חמאס. גם כתב בשם מוחמד ווישה התגלה כ"עיתונאי אל ג'זירה ביום ומחבל חמאס (ביחידה נגד טנקים) בלילה".

זה מחזיר אותנו למדיניות הישראלית. הפעולה נגד אל-ג'זירה היא דחופה בשל הרמדאן המתקרב והמשמש כל שנה תירוץ/הזדמנות להגברת מעשי הטרור נגד ישראלים יהודים בירושלים, ביהודה ושומרון ובמרכז הארץ. חמאס קורא בגלוי לפלסטינים באזורים אלה להצטרף למתקפת "מבול אל אקצא" שלו על ישראל באמצעות הוצאה לפועל של פיגועי טרור, ואל-ג'זירה מהדהדת ומעצימה את המסר.

חסידי "חופש הביטוי" ואלה שפועלים בשירות הפלסטינים טוענים שאיסור הפעילות של כתבי אל-ג'זירה בישראל הוא מדרון חלקלק לעבר דיקטטורה (כאילו שהדיקטטורה בעזה או בקטאר הטרידה אותם אי פעם), וכי בכל מקרה מהלך כזה יהיה בלתי יעיל, שכן אל-ג'זירה תמשיך לשדר בחופשיות מעזה.

זו בדיוק הסיבה שישראל צריכה ללכת רחוק יותר, ולחסום את הגישה לאל-ג'זירה בעזה. על ישראל להשתלט על אתרי האינטרנט של אל-ג'זירה ולהשבית אותם בכל מקום שהיא יכולה, ולכל הפחות להקפיא את הגישה לאתרי אל-ג'זירה בערבית בישראל ובגדה המערבית ובעזה.

כן, אני יודע שאל-ג'זירה משדרת את החדשות שלה לבתים פלסטיניים גם דרך שידורי לוויין ולא רק דרך האינטרנט, אבל אני משוכנע שבהיותה "סטארט-אפ ניישן" ואלופת היי-טק, ישראל תדע גם כיצד לחסום את הקליטה הלוויינית של אל-ג'זירה.

מהלך ישראלי נחוש לסגירת אל-ג'זירה יפעל גם כאיתות ברור למנהיגים בוושנינגטון ובמקומות אחרים לפעול סוף סוף בהחלטיות במדינתם נגד הערוץ המסוכן. אין לי ספק שאם כוחות הביטחון והמשטרה בארה"ב, קנדה ואירופה יעשו בדיקה מעמיקה, הם יגלו כי אל-ג'זירה מלבה את הלהבות של ההפגנות האנטי-ישראליות והאנטי-מערביות עתירות השנאה והתוקפנות, שמתפשטות כה מהר בערים הגדולות שלהם.

גם אלה במערב ובישראל שחולמים על רשות פלסטינית "מחודשת", אשר יום אחד בעתיד הרחוק תקים מדינה שוחרת שלום לצד ישראל, בוודאי מבינים כי פעולה מיידית לבלמת ההשפעה החתרנית של אל-ג'זירה ☒ שהיא רצחנית גם כלפי ישראל וגם כלפי הרשות הפלסטינית הנתמכת

על ידי המערב ☒ היא לא פחות מצו השעה.

המאמר פורסם בערוץ 7, בתאריך 23.2.2024.